

[Morten Lange.]

endnu hårdere igennem, og det er en af mine hovedårsager til at mene, at De europæiske Fællesskaber er en ulykkelig fejltagelse, som især i en krisesituation vil vise sig at bero på, at man ikke har forstået moderne økonomiske principper. Man tror, at de kan klares ved en så gammeldags forhandlingsform, kriseagtigt præget, med urene sat i stå, før man til sidst bliver enig om den fjerdebedste løsning, og det har aldrig slået til. I dette folketing har vi traditioner for at måtte nøjes med den næstbedste og den tredjebedste. I De europæiske Fællesskaber er der alt muligt, der tyder på, at den fjerdebedste løsning vil blive den typiske, og den er ikke god nok.

Tredje næstformand (From): Jeg henstiller til medlemmerne nu at begrænse antallet af korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen: Jeg forstår godt, at statsministeren udviser en vis beskedenhed på Danmarks vegne i forhold til Storbritannien. Det er klart, at fra britisk side vil man interessere sig mere for udenrigspolitik, være mere engageret i den og optaget af den. Det er jo noget, jeg har været inde på ved flere lejligheder under denne debat, at netop stormagterne inden for og uden for fællesmarkedet engagerer sig mere i de spørgsmål, og de taler også med større vægt. Men det, jeg var inde på, var, at den britiske premierminister har sagt for det første, at kommer England ind, vil man stræbe henimod en fælles udenrigspolitik, og det var ikke med de modifikationer, som statsministeren kom med, om, at man skulle konsultere hinanden lidt nu og da, og diplomaterne skulle mødes i 7., eller hvad det nu er for nogle komiteer, hvor de mødes.

Den britiske statsminister sagde ydermere, at en sådan fælles udenrigspolitik vil — og han brugte ordet uundgåeligt — trække en fælles forsvarspolitik med sig. Så kunne man spørge den danske statsminister, ikke om han er enig i den sidste betragtning, for det forstår jeg han ikke er, men om han, hvis Danmark kommer ind i fællesmarkedet, med alle midler vil modarbejde, modsætte sig den politik, som den britiske premierminister har lagt frem.

Videre må jeg lige udtale min forundring over, at hvis CDU skulle sejre i Vesttyskland, desto vigtigere var det at få England ind. Jeg må udtale min forundring over den danske statsministers helt forbløffende tillid til efter min opfattelse og efter britiske socialdemokraters opfattelse en af de mest reaktionære premierministre, England har haft siden første verdenskrig, reaktionær ikke bare i indenrigspolitikken, men altså også indstillet på at skabe en stormagtsbasis i Vesteuropa. At forene den politik, som mr. Heath fører, med den politik, som hr. Strauss fører, det synes jeg nok er letsindigt ud over alle grænser.

Statsministeren (J. O. Krag): Jeg har indtryk af, at formanden mener, at vi vist godt kan slutte, og jeg har også indtryk af efter det, vi hører i indlæggene nu, at vi godt kunne slutte. Jeg synes ikke, hr. Morten Langes konjunkturpolitiske studier fra 1930'erne er så synderlig værdifulde, og de ligner ikke meget det, man lærte om det, da jeg i sin tid prøvede at lære lidt om økonomi.

Men så meget kan jeg da sige, at de små lande blev ramt, så det sved, af den internationale depression, og ikke mindst gjorde Danmark det. Danmark var vel et af de hårdest ramte lande. Jeg kan i øjeblikket ikke huske, hvor mange procent af vores landbrugs eksportværdi der gik tabt i depressionen. Jeg vil gætte på, det har været mellem 33 og 50 pct., men der er sikkert nogle her i salen, der bedre kan de tal, end jeg kan. Jeg har tydelig erindring om de fattigdomstegn, man så hele landet over, og jeg mener bestemt, at det kan betale sig, og at det er rigtigt at gå ind i et europæisk økonomisk samarbejde for at forhindre en gentagelse af katastrofer af den art.

Så vil jeg sige til hr. Gert Petersen, at jeg tror, det rent strukturelt er en fordel for os at se England som en forpligtet deltager i vesteuropæisk samarbejde, hvad enten England regeres af en konservativ regering eller af en socialdemokratisk regering. Jeg vil mene, at England vil give et bidrag til den politiske, økonomiske og demokratiske ligevægt i Europa, hvad enten dens regering har arbejderpartiledelse eller Tory-ledelse. På samme måde vil jeg anse det for et bidrag til ligevægten og sundheden i Europa